

Provinciale Staten van Overijssel
Postbus 10078
8000 GB Zwolle

Uw kenmerk: **Uw brief van:** **Ons kenmerk:** **Raalte, 21 maart 2019**
11-2019

Onderwerp:

Grote opgaven, mooie uitdagingen

Geachte leden van Provinciale Staten,

De verkiezingen zijn achter de rug. In dat kader feliciteren wij u dan ook van harte met uw lidmaatschap van Provinciale Staten. Wij wensen u heel veel succes met uw werkzaamheden.

Het gaat goed met Overijssel. De economie blijft in de lift zitten, het aantal toeristen neemt toe, de werkloosheid is laag en de sociale cohesie is te prijzen. De afgelopen jaren is de samenwerking tussen provincie en gemeenten op vele terreinen geïntensiveerd. Samen worden maatschappelijke opgaven verkend en aangepakt als gelijkwaardige partners die allen een bijdrage kunnen en moeten leveren. Gemeenten gaan graag door op deze ingeslagen weg. Middels dit schrijven worden enkele urgente kwesties onder uw aandacht gebracht die in de komende periode nadere richting behoeven. Kwesties die zijn opgehaald in de verschillende inhoudelijke domeinen (financieel, sociaal en ruimtelijk) van VNG Overijssel. Wij willen u vragen om deze kwesties mee te nemen in uw onderhandelingen voor een nieuwe coalitie, maar ook in uw politieke beraadslagingen in de komende jaren.

Grote opgaven, mooie uitdagingen

Gemeenten staan de komende jaren – evenals de provincie – voor grote uitdagingen, zoals de transitie naar duurzame energie, klimaatadaptatie en de invoering van en het werken in de geest van de Omgevingswet. Daarin speelt de leefbaarheid in de stad en op het platteland een actuele en belangrijke rol. De woningbouwopgave (onder andere aanbod voor jongeren, ouderen en arbeidsmigranten) en werklocaties zijn grote opdrachten in het ruimtelijk domein die meer toekomstgericht vorm dienen te worden gegeven.

Meer specifiek voor gemeenten komt daarbij de problematiek binnen het sociaal domein. De betaalbaarheid van de zorg staat onder druk. Ook Overijsselse gemeenten zien zich geconfronteerd met stijgende zorgkosten vanwege de open-einde-regelingen die wij kennen in de zorg aan onze inwoners. Menig gemeente ziet zich genoodzaakt bezuinigingen door te voeren om de zorg te kunnen bekostigen.

Wij vragen u rekening te houden met deze structurele ontwikkeling in relatie tot het financieel toezicht waarop u als provincie stuurt. Wij, Overijsselse gemeenten, willen enerzijds de zorg kunnen bieden aan onze inwoners, anderzijds willen we ook van het Rijk voldoende financiële middelen ontvangen zodat we kunnen blijven investeren in onze samenleving.

Alleen met elkaar en in verbindende kracht kunnen samenleving en gezamenlijke overheid deze maatschappelijke opgaven het hoofd bieden. De maatschappelijke opgave dient voorop te staan in de zoektocht naar oplossingen; integraal en onderling verbonden.

De inclusieve en gezonde samenleving

U heeft altijd oog gehad voor de inclusieve en gezonde samenleving en wij roepen u op om dit te blijven houden zodat iedereen kan meedoen in het brede spectrum van inhoudelijke thema's en maatschappelijke opgaven. U investeert al jaren in thema's als sport en bewegen. Als voorbeeld noemen wij de meerwaarde van buurtsportcoaches. Wij vragen u te blijven investeren in het stimuleren van sport en bewegen als vorm van preventieve gezondheidszorg.

Flexibiliteit en samenwerking bij grote opdrachten voor de komende jaren

Bij de klimaatopgave en energietransitie moeten de afspraken die gemaakt gaan worden in de RES ook ruimtelijk uitvoerbaar en inpasbaar zijn of worden gemaakt. Dit vraagt goede samenwerking en flexibiliteit van alle betrokkenen. Een provinciale omgevingsvisie moet helpend zijn en in dit proces niet als een belemmering gaan werken voor gemeenten in het realiseren van de klimaat- en energieopgaven. Dit geldt ook voor de gemeentelijke omgevingsvisie.

Daarnaast is meer flexibiliteit in de bouwopgaven van woningen van groot belang. Levens(loop)bestendig wonen betekent ook dat er levens(loop)bestendig gebouwd en verbouwd moet gaan en kunnen worden. De bestuurlijke prikkel vanuit de provincie naar gemeenten zou dan niet enkel via de aantallen moeten gaan (de contingenten), maar juist over de opgave waarvoor de gemeente staat in relatie tot de behoefte die in die gemeente en de regio aanwezig is. Met elkaar in gesprek gaan over de onderbouwing van de cijfers; dat is het gewenste adagium. Op basis van de feitelijke situatie (o.a. leegstand, demografische ontwikkelingen) beschouwen en keuzes maken in plaats van op basis van modellen en prognoses.

Het is tijd voor passende procesafspraken; niet alleen op basis van aantallen maar afspraken als resultante van monitoring en goed overleg. Dit geldt in zelfde mate voor de werklocaties.

Krimpgebieden en de sociale gevolgen

Er zijn gebieden waar als gevolg van daling van het aantal inwoners het aanbod van voorzieningen terugloopt. Bijvoorbeeld dat er geen huisartsen meer te vinden zijn die zich willen vestigen in deze gebieden of dat de bekostiging van de huisvesting van het voortgezet onderwijs in de knel komt, als gevolg van een teruglopend leerlingenaantal. Soms zijn er onvoldoende vrijwilligers te vinden, terwijl we net met elkaar een samenleving hebben ingericht die drijft op vrijwilligerswerk (bijvoorbeeld 80% van de mantelzorg wordt door vrijwilligers geleverd). Bovenstaande wordt versterkt door afnemende bereikbaarheid. We waarderen de investeringen van de provincie in de afgelopen jaren en blijven aandacht vragen voor aanzienlijke investeringen in bereikbaarheid en mobiliteit in de hele provincie (w.o. wegen, fietssnelwegen, slimme mobiliteit). Wij vragen u te blijven meedenken over deze vraagstukken en desgewenst hierin samen met ons op te trekken en te investeren.

Actieve ondersteuning, bevordering innovatie en het bij elkaar brengen van partijen
De opgaven op (al) deze terreinen vragen een innovatieve aanpak. Zowel op inhoud als op het organiseren van draagvlak en betrokkenheid bij inwoners, bedrijven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties. Juist op dit soort punten kunt u voor Overijsselse gemeenten van grote waarde zijn. Bijvoorbeeld in de vorm van actieve ondersteuning en het bevorderen – met geld, menskracht en kennis – van nieuwe initiatieven, innovatie, pilotprojecten, voorbereidend onderzoek en het bij elkaar brengen van partijen. Eén en ander zowel op regionaal als lokaal niveau. Soms nog niet eens zozeer vanuit de inhoud van de materie, maar vooral ook vanuit het stimuleren van de kracht en de vernieuwing binnen het openbaar bestuur. 'Samen Werkt Beter', het Trendbureau Overijssel en Studio Vers Bestuur zijn hier prachtige voorbeelden van.

Ook in bredere zin rekenen wij op uw actieve steun. Het zijn opgaven die in veel gevallen niet alleen de gemeentegrenzen, maar zeker ook de financiële spankracht van gemeenten te boven gaan. De economische situatie mag in de afgelopen periode landelijk dan wel verbeterd zijn, gemeenten zien dat niet automatisch terug in hun eigen financiële huishouding. Ook de komende jaren verwachten wij weinig tot geen verbetering, terwijl er juist nu belangrijke stappen moeten worden gezet. Wij pleiten dan ook voor ruimere mogelijkheden voor cofinanciering. Mogelijkheden die verder gaan dan de gebruikelijke 'fifty/fifty-verdeling' in geld tussen provincie en gemeenten.

Provincie Overijssel: pleitbezorger van regionale en lokale belangen

Ten slotte hopen we van harte dat we kunnen blijven rekenen op de provincie Overijssel als pleitbezorger van regionale en lokale belangen in Den Haag. We zijn op dit punt erg blij met de inzet van de Commissaris van de Koning binnen het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Kring van Commissarissen op het terrein van het sociaal domein. De opgaven die daar voor gemeenten liggen, zijn enorm met als gevolg dat andere beleidsterreinen meer en meer in de verdrukking dreigen te komen. Dat kunnen en mógen we niet laten gebeuren. Eveneens wordt de betrokkenheid en investeringen in de verschillende regio's zeer gewaardeerd en voortzetting hiervan is essentieel in de versterking van de gehele provincie. Investeren in bereikbaarheid samen met gemeenten en het Rijk is cruciaal onderdeel hiervan.

Het is daarom zaak dat we gezamenlijk een krachtig 'Overijssels' geluid laten horen. U kunt op ons rekenen en wij rekenen op ú.

Heeft u vragen naar aanleiding van deze brief, neemt u gerust contact op met Gerla Struik van ons bestuursbureau. Gerla is bereikbaar via telefoon (06 – 206 347 38) of mail (vngoverijssel@raalte.nl).

Met vriendelijke groet,
Namens het bestuur van VNG Overijssel,

Martijn Dadema

voorzitter

Hans Berends

secretaris

i.a.a.

Provincie Overijssel: Commissaris van de Koning, Jaap Wesselink, Judith Compagner, Anja Niewind
VNG: Jantine Kriens, Rommy Bakker, Frans van de Waart
Regio Zwolle, Regio Twente en Cleantech
Vijfentwintig Overijsselse colleges van burgemeester en wethouders
VNG Overijssel: platform deelnemers FD, SD en RD, bestuur